

(A.P.)

Aurskog-historiens mørke kapittel

Kald skulder til motstandsfolk

Lynsjestemning på fredsdagene

Av Lars M. J. Hansen

AURSKOG: - Det er mange som ikke hilser på meg den dag i dag. Vi blir møtt med en kald skulder fra gamle nazister og slektninger av disse, sier en tidligere motstandsmann til AR.

Den tidligere Milorg-mannen AR har vært i kontakt med, ønsker ikke å stå fram og fortelle fra krigens Aurskog.

Han synes belastningen blir for stor.

Sårene fra krigen har ennå ikke grodd i Aurskog som var blant de kommunene i landet med størst oppslutning om Nasjonal Samling (NS).

Åtte prosent av befolkningen over 18 år var medlem i nazi-partiet, de fleste gårdbrukere.

Hele to tredeler av storbøndene i bygda valgte nazistenes side side.

Bitterhet

Motstandsmannen AR har intervjuet ønsker ikke å komme mer på kant med deler av bygdefolket. Han mener han kan få ubehageligheter ved å rippe opp i sårene.

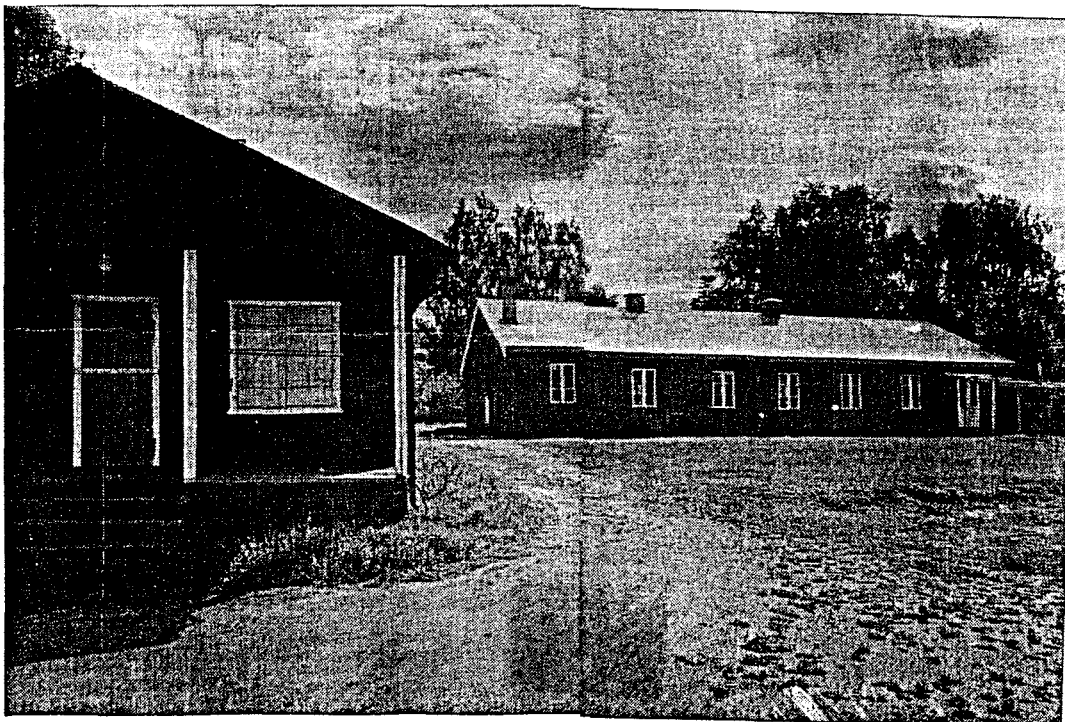
Flere av de tidligere NS-medlemmene er fremdeles bitre og bærer nag mot personer fra hjemmestyrkene.

Bygdebok

Aurskogingen Asbjørn Fossens bygdebok om Aurskog i perioden 1940-66 slippes i oktober. Boka vil blant annet ta for seg krigshistorien i detalj. Verket ventes å skape sterke reaksjoner i Aurskog.

Den tidligere Milorg-mannens frykt for å stå fram, viser hvor betent krigshistorien er i Aurskog.

Selv i dag, 50 år etter.

Av Lars M. J. Hansen

AURSKOG: Da freden kom 8. mai 1945 hadde Hjemmefronten hendene fulle med å beskytte nazistene mot hevnlystne og rasende aurskoger.

De mest sentrale NS-medlemmene ble tatt av polititroppene og ført til Hebu (Grint) i Oslo.

De andre nazistene, mest storbønder, ble sakte, men sikkert sanket inn av Milorgstyrkene og plassert i AT-leiren på Bjørkelangen.

Motstandsfolk AR har snakket med forteller at det var svært trangt om plassen i leiren.

Slaget tapt

Arrestasjonene gikk greit. Nazistene skjønte at slaget var tapt og satte seg ikke til motverge.

Milorgs viktigste oppgave ble etterhvert å beskytte NS-medlemmene. Befalet måtte kjøre en streng linje. Også i egne rekker var det folk som ønsket hevn. Nazistene ble sjikanert og enkelte ble regelrett banket opp av bygdefolket. Et sentralt NS-medlem fikk nesten revet av seg ørene.

Det var lynsjestemning i Aurskog i fredsdagene.

Massegraver

Distriktslegen, som ble regnet som den mest aktive nazisten i Aurskog, ble tatt med til Trandumskogen og tvunget til å grave opp lik fra tyskernes massegraver.

AT-LEIR: Den nåværende HV-leiren på Bjørkelangen ble brukt til å internere nazistene i Aurskog. Under krigen var den arbeidstjeneste-leir. (Foto: Bjørn Grønland)

101908